

אפיק ושות' עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS & NOTARY

גיליון 368: 24 אוגוסט, 2022
 Issue 368: 24 August 2022

הגיליון המקצועי הדו שבועי של **אפיק ושות' עורכי דין ונוטריון**

The Bi-Weekly Professional Magazine of **Afik & Co. Attorneys and Notary**

החשמונאים 103, ת.ד. 20144 תל אביב-יפו 6120101, טלפון 03-609.3.609 פקס 03-609.5.609
 103 Ha'Hashmonaim St., POB 20144, Tel Aviv 6120101, Israel, Telephone: +972-3-609.3.609

Afik & Co відзначає 24 серпня День Незалежності України

אפיק ושות' מציינת את יום ה-24 אוגוסט, יום העצמאות האוקראיני

Afik & Co. marks August 24, the Ukrainian Independence day

1. כן. יש הבדל בין חתימה על מסמך נוטריוני בשכיבה או בישיבה / עו"ד דורון אפיק

Yes. There is a difference between a notarial signature lying down or sitting/Doron Afik, Esq.

מאמר העוסק בחתימות נוטריוניות כאשר החותם מוגבל למיטתו או מאושפז בבית חולים. את המאמר כתבה עו"ד עדי מרכוס ממשרד אפיק ושות', עורכי דין ונוטריונים. את המאמר בשפה העברית ניתן למצוא בקישור: <http://he.afiklaw.com/articles/a368>

An article dealing with notarial signatures when the signer is confined to his bed or hospitalized. The article was written by Doron Afik, Esq. of Afik & Co., lawyers and notaries. The article in English may be found at the link: <https://www.afiklaw.com/articles/a368>

2. עדכוני פסיקה

Legal Updates

א. באזור בו כבלים תת ימיים נדרשת ספינה לפעול לפי סטנדרט זהירות מחמיר כדי למנוע פגיעה בהם

מחוזי רוטרדם: באזור עם כבלים ימיים, סטנדרט התנהלות תקין באזור כלכלי חופשי של ספינות דייג חייב להיות גבוה. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/14037>

Where maritime cables exist a ship need to apply "Good Seamanship" to avoid damaging such.

Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/14038>

ב. "חלופית קופצת" בעת אישור תנאים באינטרנט יוצרת הסכמה לתנאים הרשומים בה

העליון: תניות בוררות בינלאומיות יאכפו בישראל ובית המשפט יפנה לבוררות כל סכסוך שיש לגבי הסכם בוררות תקף בכתב; הסכם בוררות שנחתם כחלק מהליך הזמנה אינטרנטית יהיה מחייב ו"חלופית קופצת" יוצרת הסכמה לרשום בה. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/14039>

A "pop-up window" when approving terms online creates consent to the terms listed therein. Read

more at: <http://www.afiklaw.com/updates/14040>

ג. שימוש בשם מתחם הזהה לשם מתחם של מתחרה בתוספת "מקף" עשוי להיחשב לגניבת עין

כלכלי ת"א: גניבת עין היא מצב בו עוסק גורם לכך שנכס שהוא מוכר או שירות שהוא נותן, ייחשבו בטעות כנכס או כשירות של עוסק אחר, או ככאלה שיש להם קשר לעוסק אחר. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/14041>

Using a domain name identical to a competitor's with the addition of a "hyphen" may be considered plagiarism. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/14042>

ד. התנהלות כלכלית לא נכונה לא מצדיקה מינוי אפוטרופוס על אדם אשר מסוגל לדאוג לענייניו

משפחה ב"ש: בשל חשיבות השמירה על הרצון האוטונומי של האדם, ככל שאדם יכול לקבל החלטות בעצמו, בית המשפט יעדיף מינוי תומך שנבחר על ידי האדם, על פני מינוי אפוטרופוס. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/14043>

Improper financial conduct does not justify the appointment of a guardian for a person who is capable of taking care of his affairs. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/14045>

ה. בעלים של כלי שיט שמבקש לרשמו במרשם הישראלי מוכרח לבטל כל רישום קודם במרשם חוץ

ימי: אמנת הים הפתוח מונעת מאנייה להיות רשומה ביותר ממדינת דגל אחת; חוק הספנות הישראלי מאמץ את ההסדרים שבאמנת הים הפתוח. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/14046>

An owner of a maritime vessel who seeks to register it in Israeli must cancel any previous registration in a foreign registry. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/14047>

ו. במקרה של מערכת הסכמית גלויה וסמויה יחדיו ההסכמות הגלויות הן למראית עין בלבד וחסרות תוקף

העליון: במקרה של הסכם פרטי, שאינו צרכני או עסקי, יכול להיווצר פער בין כוונת הצדדים ובין לשון החוזה, ועל כן במקרה של מחלוקת יש לנסות להתחקות אחר כוונת הצדדים כפי שהייתה בעת כריתת ההסכם. לקריאה נוספת: <http://www.afiklaw.com/updates/14048>

In the case of parallel overt and covert agreement system the overt agreements are only for appearance and therefore of no effect. Read more at: <http://www.afiklaw.com/updates/14049>

אפיק משפטי הוא המגזין המקצועי של משרד אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון, המופץ אחת לשבועיים לקהל של אלפי אנשים ברחבי העולם וכולל מידע מקצועי תמציתי בנושאים משפטיים-עסקיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. להסרה או הצטרפות יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא הסיירו/צרפו אותי לרשימת התפוצה". מגזין זה כפוף לזכויות יוצרים אך ניתן להעבירו לכל אדם ובלבד שיועבר בשלמות וללא כל שינוי. אין באמור במגזין ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות לעורך דין על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי.

למאגר פרסומים קודמים: <http://www.afiklaw.com>

Afik News is the bi-weekly legal and business Israel news bulletin published by Afik & Co. (www.afiklaw.com). Afik News is sent every second week to an audience of thousands of subscribers worldwide and includes concise professional data on legal and business Israeli related issues of interest to the business community in areas in which the Afik & Co. firm advises. For removal (or joining) the mailing list please send an email to newsletter@afiklaw.com with the title "Please remove from mailing list" or "Please add me to the mailing list." The Afik News bulletin is copyrighted but may be freely transferred provided it is sent as a whole and without any changes. Nothing contained in the Afik News may be treated as a legal advice. Please contact an attorney for a specific advice with any legal issue you may have.

For previous Afik News publication see <http://www.afiklaw.com>

1.	<p>כן. יש הבדל בין חתימה על מסמך נוטריוני בשכיבה או בישיבה / עו"ד דורון אפיק</p>
	<p>Yes. There is a difference between a notarial signature lying down or sitting / Doron Afik, Esq.</p>
	<p>מאמר העוסק בחתימות נוטריוניות כאשר החותם מוגבל למיטתו או מאושפז בבית חולים. את המאמר כתב עו"ד דורון אפיק ממשרד אפיק ושות', עורכי דין ונוטריונים. עו"ד דורון אפיק הינו נוטריון ועורך דין המוסמך בישראל ובניו יורק והוא השותף המנהל של משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) המתמקד בהנפקות באוסטרליה ובניו יורק, דיני חברות, דיני מקרקעין, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, מימון ומשפט ימי ואף הרצה בתחומי מומחיותו, לרבות במסגרת תואר מנהל עסקים Executive MBA באוניברסיטה העברית בירושלים. עו"ד אפיק בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות) ומשמש גם כבורר וכנאמן בנאמנויות ישראליות ובינלאומיות. את המאמר ניתן למצוא בקישור: http://he.afiklaw.com/articles/a368</p>
	<p>An article dealing with notarial signatures when the signer is confined to his bed or hospitalized. The article was written by Doron Afik, Esq. of Afik & Co., lawyers and notaries. Doron Afik, Esq. is a notary public and an attorney admitted to practice in Israel and New York and is the managing partner of Afik & Co., Attorneys and Notaries (www.afiklaw.com). Doron served an adjunct professor at Hebrew University Doron teaches Mergers and Acquisitions as part of the EMBA program. Doron's practice focuses primarily on Australian and New York IPO's, international transactions, including mergers and acquisitions, dispute resolution and issues of public law. He is a graduate of a European Union alternative disputes resolution course and the ICC Master Class for arbitrators and also serves as arbitrator. The article in English may be found at the link: https://www.afiklaw.com/articles/a368</p>
2.	<p>עדכוני פסיקה</p>
	<p>Legal Updates</p>
א.	<p>באזור בו כבלים תת ימיים נדרשת ספינה לפעול לפי סטנדרט זהירות מחמיר כדי למנוע פגיעה בהם</p>
	<p>רוטרדם (מחלקה ימית) C/10/622375 טמפנט א.ס. נ' Jacob B.V (חברה זרה הרשומה בהולנד) 23.03.2022, בית המשפט המחוזי ברוטרדם, כבוד השופט ס' סיקל.</p>
	<p>חברה שבבעלותה כבלים תת ימיים דרשה פיצוי ממפעילי ספינת דייג לאחר שספינת הדייג קרעה כבל ימי בקרקעית הים הצפוני בין אנגליה להולנד.</p> <p>בית המשפט קבע, כי הספינה עמדה בסטנדרט התנהלות המחמיר בנסיבות ועל כן אינה נדרשת לפיצוי. על פי חוק ההולנדי ככל שכבל אינו חפץ קבוע במקום מסוים ואינו גלוי, אין חובה על ספינות דייג להתנהל בצורה מסוימת על מנת להימנע מפגיעה מהם. אולם, אין בכך כדי לגרוע מחובת צוות הספינה להתנהל על פי סטנדרט מסוים כאשר הם מפליגים ביוזעין באזור שיש כבלים ימיים בין אם הם חשופים או מתחת לקרקעית הים. ככל שהסכנה יותר מסוימת, כך סטנדרט ההתנהלות אמור להיות גבוה יותר. כאן, בגלל תנאי השטח והעובדה שהכבל לא היה אמור להיות חשוף, ספינת הדיג לא פעלה באופן שחורג מהסטנדרט הנדרש ועל כן אינה חבה בפיצוי לחברה.</p>
	<p>Where maritime cables exist a ship need to apply "Good Seamanship" to avoid damaging such</p>
	<p>A company that owns maritime cables demanded compensation from an operator of a fishing vessel, after the vessel accidentally tore a maritime cable in the EEZ area of the North Sea between the United Kingdom and the Netherlands.</p> <p>The Court held that the vessel kept the "Good Seamanship" standard under the circumstances, hence it does not owe compensation under maritime liability. Under Dutch Law, as long as the cable is not stationary and is not under the seabed, there is no imposition to sail in a specific manner in order to avoid the cable, yet there is a need to uphold a higher standard of "Good Seamanship". The more specific the danger, the higher the standard of "Good Seamanship" should be. In this case, as the maritime conditions were problematic and due to the fact that the cable was supposed to be under the seabed, the ship did not act in a manner that goes against "Good Seamanship", and thus the operator is not liable for compensation.</p>
ב.	<p>"חלונית קופצת" בעת אישור תנאים באינטרנט יוצרת הסכמה לתנאים הרשומים בה</p>
	<p>רע"א 5259/22 (1986) Y&D Enterprises. (י.ד. עסקים (1986) בע"מ) נ' Auheuser-Busch Inbev International NV/SA, 15.08.2022, בית המשפט העליון, כבוד השופט דוד מינץ</p>
	<p>AB-Inbev, המייצרת מותגי בירה שונים (קורונה, בקס, סטלה, לף, באדווייזר ועוד), ביטלה לאחר 30 שנה הסכם הפצה עם מפיץ ישראלי וטענה שכל הליך משפטי בינה לבין המפיץ נדרש להתקיים בבוררות ICC על פי הדין השווייצרי מכיוון שהזמנות של המפיצים נעשות בפורטל אינטרנטי ובסיום ביצוע כל הזמנה מחדש, נדרשים המפיצים ליתן את הסכמתם ואישורם לתנאי ההזמנה, הכוללים גם את תניית הבוררות.</p> <p>בית המשפט העליון קבע שיש לעכב את הליכים בשל תניית הבוררות. בית המשפט בישראל יכבד תניית בוררות הסכמת לבוררות מחוץ לישראל. למרות שלא נחתם הסכם, ביצוע הזמנות במשך שנים והסכמה אקטיבית לתנאי ההזמנה וכחלק מכך לתניית הבוררות מעיד על הסכמת הצדדים. כאן לא רק שבעת ההזמנה נדרש לאשר את תניית הבוררות, אלא שבעת ההזמנה הוצגה "חלונית קופצת" בה נרשם במפורש ובבירור כי המזמין מאשר בין היתר את תנאי הסעיף בתנאים הכלליים לפיהם כל הסכסוכים בין הצדדים יופנו להליך בבוררות שיתקיים בשוויץ. כך, אין חולק כי בין הצדדים לא נחתם מסמך אחד כולל המסדיר את התקשרותם החוזית, אולם המפיץ ידע על תניית הבוררות</p>

ואישר אותה בכל הזמנה והזמן ולכן תניית הבוררות חלה על מערכת היחסים בין הצדדים בכללותה ולכן יש לעכב את ההליכים בישראל על מנת שהתיק ינהל בבוררות ICC לפי הדין השוויצרי.

A "pop-up window" when approving terms online creates consent to the terms listed therein

AB-Inbev, which produces various beer brands (Corona, Beck, Stella, Leff, Budweiser and more), canceled after 30 years a distribution agreement with an Israeli distributor and contended that all legal proceedings between it and the distributor are required to take place in an ICC arbitration under Swiss law because in each purchase order is done online and distributors are required to give their consent and approval to the terms of the order, which also include the arbitration clause.

The Supreme Court held that the proceedings should be stayed due to the arbitration clause. An Israeli Court will honor a contractual arbitration clause for arbitration outside of Israel. Although no agreement was signed, making orders for years and actively agreeing to the terms of the order and as part of that to the arbitration clause indicates the agreement of the parties. Here, not only upon the order it is required to confirm the arbitration clause, but upon the order a "pop-up window" was displayed in which it was explicitly and clearly recorded that the distributor approves, *inter alia*, the terms of the clause in the general conditions according to which all disputes between the parties will be referred to an arbitration procedure to be held in Switzerland. Thus, it is not disputed that the parties did not sign a single comprehensive document regulating their contractual relationship, however the distributor knew about the arbitration clause and confirmed it at every order and time and therefore the arbitration clause applies to the relationship between the parties as a whole and therefore the proceedings in Israel must be stayed in order for the case to be managed in ICC arbitration under Swiss law.

ג. שימוש בשם מתחם הזה לשם מתחם של מתחרה בתוספת "מקף" עשוי להיחשב לגניבת עין

תא 44703-06-16 אלכסיי ריבין ל' מיכאיל צ'יגרינסקי, 14.07.2022, המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי תל אביב-יפו, כב' השופט מגן אלטוביה

שני אנשים הקימו חברה לתיירות מרפא. בדיעבד הסתבר, כי אחד מהם סיפק שירותים ללקוחות החברה באמצעות עסק של אשתו, המשתמש בשם מתחם כמעט זהה לשם המתחם של החברה, למעט הוספת מקף (שם המתחם של החברה www.topichilov.com בעוד ששם המתחם המתחרה הוא: www.top-ichilov.com).

בית המשפט קבע, כי הסתת לקוחות החברה לעסק המתחרה עולים כדי עוולה של גניבת עין. החוק מגדיר גניבת עין כמצב שבו עוסק גורם לכך שנכס שהוא מוכר או שירות שהוא נותן, ייחשבו בטעות כנכס או כשירות של עוסק אחר, או ככאלה שיש להם קשר לעוסק אחר. לגניבת עין שני יסודות מצטברים: מוניטין של העוסק לגביו בוצעה גניבת העין, והטעיה על ידי העוסק האחר באופן שיש בו כדי לגרום לציבור לחשוב שעסקו מזוהה עם העסק בעל המוניטין. ההטעיה נבחנת על ידי "מבחן משולש": מבחן העין והצליל; מבחן סוג הסחורה וסוג הלקוחות; ומבחן יתר נסיבות העניין. כאן, לחברה מוניטין בתחום תיירות המרפא ובהשוואה בין שמות המתחם, נראה כי מדובר בזהות מלאה למעט מקף שנוסף לשם המתחם של המתחרה, וכך גם במבחן הצליל. מבחינת סוג הלקוחות, שתי החברות פנו לציבור לקוחות דומה מקרב תושבי רוסיה המעוניינים בטיפולים רפואיים. לפיכך, המעשים עולים כדי גניבת עין באופן שיש בו כדי לזכות את החברה בפיצוי בסך של 100,000 ש"ח.

Using a domain name identical to a competitor's with the addition of a "hyphen" may be considered plagiarism

Two people founded a medical tourism company. In retrospect, it turned out that one of them provided services to company clients through a business of his wife, which uses a domain almost identical to the company's domain name, but with a hyphen (the domain of the company is www.topichilov.com, while the competing business uses: www.top-ichilov.com).

The Court held that diverting company clients to the competing business constitute the tort of passing-off. Israeli law defines passing-off as a situation in which a business causes an asset it sells or a service it provides to be mistakenly considered as an asset or service of another business, or as having a connection to another business. The tort of passing-off has two cumulative elements: The reputation of the business with respect to which the passing-off was committed, and deception by the other business in such a way as to make the public think that their business is identified with the reputable business. Deception is reviewed by a "triple test": The eye and sound test; Type of goods and the type of customers test; and the other circumstances of the matter test. Here, the company has a reputation in the field of medical tourism and comparing the domain names, it seems that it is completely identical with the exception of a hyphen added to the competitor's domain name, as is the case with the sound test. In terms of the type of customers, both appealed to a similar clientele from among Russian residents interested in medical treatments. Therefore, the acts amount to the tort of passing-off in such a way as to entitle the company to compensation in the amount of ILS 100,000.

ד. התנהלות כלכלית לא נכונה לא מצדיקה מינוי אפוטרופוס על אדם אשר מסוגל לדאוג לענייניו

תמ"ש 68346-05-18 חריקר ל' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח', 31.05.2022, בית המשפט לענייני משפחה באר שבע, כב' השופט בן שלו

אדם שעבר אירוע מוחי ביקש למנות את רעייתו כתומכת בקבלת החלטות עבורו על כלל ענייניו, ומן העבר השני, ילדיו טענו שרעייתו מתכוונת לנצל כלכלית לאור התנהלותם הבזבזנית בעבר וביקשו למנות לו אפוטרופוס.

בית המשפט קיבל את הבקשה למנות את הרעייה כתומכת בקבלת החלטות, אולם בכפוף לפיקוח של גורמי הרווחה. אפוטרופוס הוא אדם או גוף שבית המשפט ממנה כדי לדאוג לענייניו של מי שלא מסוגל לנהל את ענייניו בעצמו. החוק קובע, כי בית המשפט רשאי למנות לאדם אפוטרופוס כאשר האדם לא מסוגל לנהל את ענייניו. עם זאת, בשל חשיבות השמירה על הרצון האוטונומי של האדם, ככל שאדם יכול לקבל החלטות בעצמו, בית המשפט יעדיף מינוי תומך שנבחר על ידי אותו אדם, על פני מינוי אפוטרופוס. תומך קבלת החלטות הוא אדם הממונה לצורך סיוע למי שמתקשה בקבלת החלטות ובביצוע פעולות משפטיות, במקרים שבהם לא נדרשת שלילת כשרותו המשפטית של האדם שנתמך. עם זאת, המינוי יכול להיות כפוף לתנאים מסוימים, שייקבעו בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. כאן, מאחר והאירוע המוחי לא יצר קושי בשיפוט, לשם השמירה על הרצון החופשי של האיש, ובשל היעדר חשש לניצול מצד הרעייה, ראוי למנות את הרעייה כתומכת בקבלת החלטות. עם זאת, ובפרט כאשר מצבו הרפואי של האיש מצריך היערכות כלכלית גם בראייה ארוכת טווח, ולאור התנהלותם הבזבזנית של האיש ורעייתו בעבר, על המינוי להיות מלווה בפיקוח מצד גורמי הרווחה.

Improper financial conduct does not justify the appointment of a guardian for a person who is capable of taking care of his affairs

A man who underwent a stroke moved to appoint his wife as a supporter in making decisions on his behalf on all his matters but his children contended that the wife intends to take advantage of him financially in light of their wasteful behavior in the past and sought to appoint a guardian for him.

The Court accepted the motion to appoint the wife as a supporter in decision-making, but subject to the supervision of the welfare authorities. A guardian is a person or body appointed by the Court to take care of the affairs of a person who is unable to manage his own affairs. Israeli law stipulates that the Court may appoint a guardian when the person is unable to manage his affairs. However, due to the importance of preserving the autonomous will of the person, insofar as a person is able to make decisions on his own, the Court will prefer the appointment of a supporter chosen by the person, over the appointment of a guardian. A decision-making supporter is a person appointed for the purpose of assisting those who have difficulty making decisions and performing legal actions, in cases where the denial of the legal capacity of the supported person is not required. However, the appointment may be subject to certain conditions, which will be determined according to the circumstances of each case. Here, because the stroke did not create difficulty in judgment, in order to preserve the man's free will, and due to the lack of apprehension of exploitation by the wife, it is appropriate to appoint the wife as a supporter in making decisions. However, and in particular when the man's medical condition requires a long-term financial preparation, and in light of the wasteful conduct of the man and his wife in the past, the appointment must be accompanied by supervision from the welfare authorities.

ה. בעלים של כלי שיט שמבקש לרשמו במרשם הישראלי מוכרח לבטל כל רישום קודם במרשם חוץ

ת"ח 7026-04-20 האג' M/V BADR ואח' נ' קמור ספנות ושירותי טנקרים בע"מ ואח', 28.06.2022, בית המשפט המחוזי חיפה, כב' השופט רון סוקול, סגן נשיא

אנייה הרשומה במרשם האניות בלוב נעצרה בנמל בורגס שבבולגריה ונמכרה במכירה כפויה לצורך מימוש שעבוד לטובת נושה. לאחר מספר עסקאות נוספות נרכשה האנייה על ידי גורם ישראלי אשר רשם אותו במרשם כלי השיט בישראל. הבעלים הלובי המקורי של האנייה ביקש למחוק את האנייה מהמרשם הישראלי.

בית המשפט הימי קבע, כי הרישום במרשם כלי השיט הישראלי בטל. הכלל המרכזי שנקבע באמנת הים הפתוח משנת 1958 הוא, כי כל אנייה חייבת רישום במדינה מסוימת. רישומה של אנייה במדינה כלשהי, המוכרת גם כ"מדינת הדגל" של האנייה קובע את "לאומיות" האנייה ומעניקה למדינת הדגל סמכויות שונות הנוגעות לפיקוח על האניות, רישום משכנתאות, רישום בעלויות וכדומה. אמנת הים הפתוח קובעת, כי לכל אנייה תהיה רק לאומיות אחת, אנייה אינה יכולה לשנות את לאומיותה למעט במקרה של העברת בעלות ושינוי הרישום ואם אנייה מפליגה תחת שני דגלים או יותר, ועושה בהם שימוש על פי נוחיותה, יראו בה כאנייה חסרת לאומיות. חוק הספנות הישראלי קובע, כי כלי שיט שיותר ממחציתו היא בבעלותם של המדינה או של אזרח ישראל או של תאגיד ישראלי, כשיר לרישום בישראל וכי ככל שכלי שיט החייב ברישום רשום ברישום-חוץ חייב בעלו להשיג את ביטול רישום החוץ ולא יירשם כלי השיט בישראל לפני ביטול רישום-החוץ. כאן, האנייה הייתה רשומה במרשם כלי השיט בלוב עם רכישתה, ורישום זה מעולם לא בוטל. לפיכך, רישום האונייה בישראל משמעותו שהאנייה רשומה ברישום כפול ולפיכך הרישום במרשם הישראלי - בטל.

An owner of a maritime vessel who seeks to register it in Israeli must cancel any previous registration in a foreign registry

A ship registered in the Maritime Vessel Registry in Libya was arrested in the port of Burgas in Bulgaria and sold by a forced sale for the purpose of realizing a lien in favor of a creditor. After several more transactions, the ship was purchased by an Israeli entity who registered it in the Maritime Vessel Registry in Israel. The original Libyan owner of the ship sought to cancel the registration of the ship in Israeli.

The Maritime Court held that the registration in the Israeli Vessel Registry is void. The main rule established in the High Seas Convention of 1958 is that every ship must be registered in a certain country. The registration of a ship in any country, also known as the ship's "Flag State," determines the ship's "nationality" and grants the Flag State various powers related to the supervision of ships, recording of liens, recording of ownerships, and the like. The High Seas Convention states that each ship will have only one nationality, a ship cannot change its nationality except in the case of transfer of ownership and change of registration,

and if a ship sails under two or more flags, and uses them as convenient, it will be deemed a stateless ship. The Israeli Maritime Law states that a vessel of which more than half is owned by the State or an Israeli citizen or an Israeli corporation is eligible for registration in Israel and that to the extent that a vessel subject to registration is registered in a foreign registry, its owner must obtain the cancellation of the foreign registration and the vessel will not be registered in Israel before cancellation of such foreign registration. . Here, the ship was registered in the Libyan Registry upon its purchase, which was never cancelled. Therefore, the registration of the ship in Israel means that the ship is registered with a double registration, and therefore is void.

ו. במקרה של מערכת הסכמת גלויה וסמויה יחדיו ההסכמות הגלויות הן למראית עין בלבד וחסרות תוקף

עא 4690/20, אריה פיסחוב נ' גיל ישראל, 13.07.2022, בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים, כבוד המשנה לנשיאה ניל הדל, כבוד השופט יוסף ארלון כבוד השופט עופר גרוסקופף

בעל נכס התקשר עם שוכרים בהסכם שכירות כאשר במקביל הגיעו הצדדים להסכמו בעל פה לעניין רכישת הנכס על ידי השוכרים בעתיד. לאחר שהשוכרים הודיעו שאין ביכולתם לעמוד במחיר הרכישה, חתמו הצדדים על הסכם ביטול אך הסכם הביטול התייחס רק להסכם השכירות ולא להסכם בעל פה לרכישת הנכס. בית המשפט העליון קבע, כי הסכם הביטול מבטל הן את ההסכמות הגלויות והן את ההסכמות הסמויות בין הצדדים. כאשר מערכת היחסים בין צדדים מורכבת משתי מערכות הסכמים, גלויה וסמויה, הרי שההסכמות הסמויות הן אלה אשר מבטאות את רצונם האמיתי של הצדדים. במקרה זה, המערכת ההסכמית הגלויה היא למראית עין בלבד ואין לה תוקף מחייב. זאת ועוד, כאשר הסכם הינו פרטי, אשר נחתם על ידי אנשים שאינם מתוחכמים ואשר יכול להיווצר פער בין כוונתם האמיתית ובין לשון החוזה, רצוי לשים את מירב המשקל בפרשנותו על ניסיון לאתר את כוונתם הסובייקטיבית במועד ההתקשרות. כאן, צדדים התנהלו בשני מישורים הסכמיים, גלוי וסמוי, כאשר המערכת ההסכמית הגלויה המסדירה את השכירות בנכס היא למראית עין בלבד בעוד ההסכמה האמיתית בין הצדדים הייתה למכירת הנכס. הסכם הביטול הינו חוזה פרטי ובחינה של לשון החוזה ונסיבות כריתתו מצביעה שכוונת הצדדים הייתה ביטול כלל מערכת היחסים בין הצדדים, הגלויה והסמויה יחדיו.

In the case of parallel overt and covert agreement system the overt agreements are only for appearance and therefore of no effect

A property owner entered into a rental agreement with tenants and at the same time the parties came to an oral agreement regarding the purchase of the property by the tenants in the future. After the tenants announced that they were unable to meet the purchase price, the parties signed a termination agreement but such termination agreement referred only to the lease agreement and not to the oral agreement for the purchase of the asset.

The Supreme Court held that the termination agreement cancels both the overt agreements and the covert agreements between the parties. When the relationship between the parties consists of two sets of agreements, overt and covert, the covert agreements are the ones that express the true will of the parties. In this case, the overt contractual system is for semblance only and has no binding effect. Moreover, when an agreement is private, signed by unsophisticated people where a gap can arise between their real intention and the language of the contract, it is advisable to put the most weight in their interpretation on locating the subjective intention of the parties at the time of execution of the agreement. Here, the parties conducted themselves on two contractual levels, overt and covert, where the overt contractual system that regulates the rental of the property is for appearance only, while the real agreement between the parties was for the sale of the property. The termination agreement is a private contract and an examination of the language of the contract and the circumstances of its execution indicates that the intent of the parties was the termination of the entire relationship between the parties, both overt and covert.

כ. יש הבדל בין חתימה על מסמך נוטריוני בשכיבה או בישיבה / עו"ד דורון אפיק

אדם שוכב בבית החולים ומזמן אליו נוטריון כדי לחתום על צוואה נוטריונית או להעביר עוד בחייו נכסים שלו לאחרים באמצעות יפוי כוח. הנוטריון מגיע, מתרשם שאותו אדם כשיר לחתום על המסמך ומחתים אותו. האם יש תוקף למסמך הנוטריוני? לאו דווקא.

לאימות חתימה של אדם בידי נוטריון קיימת משמעות משפטית מעבר לאימות חתימה רגיל. כדי להחתים אדם חתימה נוטריונית מחויב הנוטריון לוודא שהאדם כשיר לחתום על המסמך, כי הוא שוכנע שאותו אדם פועל מרצונו החופשי ושהוא מבין הבנה מלאה את משמעותה של הפעולה ואם המבקש לבצע את הפעולה מאושפז בבית חולים או מרותק למיטתו, נדרש הנוטריון לקבל לידי תעודה רפואית בפורמט שנקבע על פי החוק ושהוצאה ביום עשיית הפעולה¹. בהתאם לכך, מסמך שנחתם בפני נוטריון גם בדרך כלל יקבל תוקף חזק ביותר ויכובד על ידי בתי המשפט ורשויות מדינה אחרות.

אך מה קורה כאשר הנוטריון אינו פועל בהתאם לנדרש? כך, למשל, בפסק דין שניתן בבית המשפט העליון בינואר, 2005², דובר באדם מבוגר שהיה מאושפז בבית החולים איכילוב וששה ימים לפני מותו חתם בפני נוטריון על מסמך, שכותרתו "יפוי כוח כללי בלתי חוזר" בו הוא ייפה את כוחה של אחותו לבצע בשמו ובמקומו, שורה ארוכה של פעולות משפטיות. לאחר מותו העבירה האחיות דירה וחנות לבעלותה. בית המשפט העליון קבע, כי יפוי הכוח משולל תוקף והעברת הבעלות אינה תקפה.

להבדיל, כאשר מדובר בצוואה נוטריונית, קבע בית המשפט העליון³ שכשמדובר בצוואה שאושרה על-ידי נוטריון בלי שהוצגה לפניו תעודה רפואית אי-הצגתה של התעודה אינה מביאה כשלעצמה לבטלות הצוואה, אלא אך מטילה על הצד המבקש להסתמך על הצוואה חובה להוכיח שהמנוח אכן התכוון שהמסמך ישמש כצוואה בדבר חלוקת רכושו לאחר מותו. באותו מקרה דובר באדם אשר היה מאושפז בית החולים תל השומר ושבוע לאחר שחתם על צוואה נוטריונית נתן מנהל המחלקה הנירולוגית בתל השומר, בה שהה המנוח בעת שחתם על הצוואה, אישור לפיו אותו אדם היה מאושפז במחלקה והוא מאשר "שהוא בהכרה מלאה ובדעה צלולה וזאת כבר לפחות במשך שבועיים". הנוטריון, באותו מקרה, הגיע לבית החולים, החתים את האדם על הצוואה, וכשלא ראה תעודה רפואית ביקש כי כזאת תימסר לו והיא נמסרה לו רק לאחר שבוע. בית המשפט קבע, כי החתימה הנוטריונית לכן הייתה פגומה ובעוד שהצוואה לא נפסלת רק בשל כך, אין החתימה הנוטריונית מוכיחה עוד, שהאדם חתם על המסמך בגמירות דעת לחתום על צוואה.

נציין, כי הפסיקה הרחיבה את המונח "מרותק למיטתו" כך שגם כשמדובר באדם המתקשה להתנייד או באדם מבוגר שמחמת גילו או חוליו קשה לו לצאת מביתו, יש צורך בקבלת תעודה רפואית בטרם עריכת צוואה. עם זאת, אין צורך בתעודת רפואה כאשר מדובר באדם מבוגר שמגיע למשרדו של הנוטריון ובשיחה של הנוטריון איתו התרשם הנוטריון שאותו אדם מבין את מעשיו והוא צלול בדעתו.⁴

כך, הואיל ומסמכים נוטריוניים נועדו כדי לייצר וודאות משפטית, ובוודאי כשמדובר באדם מבוגר או אדם חולה, חשוב לוודא עמידה בכללים כדי לחסוך בעתיד סכסוכים משפחתיים, אשר עשויים לעתים לגרום להרס המשפחה ולתוצאה הפוכה לחלוטין ממה שהתכוון אותו אדם בחייו.

¹ עו"ד דורון אפיק הינו נוטריון ועורך דין המוסמך בישראל ובניו יורק והוא השותף המנהל של משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) המתמקד בהנפקות באוסטרליה ובניו יורק, דיני חברות, דיני מקרקעין, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, מימון ומשפט ימי ואף הרצה בתחומי מומחיותו, לרבות במסגרת תואר מנהל עסקים Executive MBA באוניברסיטת העברית בירושלים. עו"ד אפיק בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות) ומשמש גם כבורר וכנאמן בנאמנויות ישראליות ובינלאומיות. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו. לפירוט נוספים: 03-6093609, או באמצעות הדואר האלקטרוני: afiklaw@afiklaw.com.

² ראו נוסח התעודה הדרושה: <https://he.afiklaw.com/practice-fields/notarial-services/medical>

³ ע"א 1395-02 נסקה לוי נ' האפרטורפוס הכללי כמנהל נכסי המנוח וידה בו עורא ז"ל (04.01.2005), פ"ד נט(5) 49 - <https://he.afiklaw.com/caselaw/14003>

⁴ ע"א 36/88 דורה זלוח נ' שאול זלוח (30.03.1992), מונ(3) 184 - <https://he.afiklaw.com/caselaw/14006>

⁵ עמ"ש (מחוזי ירושלים) 13612-12-12 יסר' דרויש נ' סאמי דרויש (15.07.2013) - <https://he.afiklaw.com/caselaw/14007>

Yes. There is a difference between a notarial signature lying down or sitting / Doron Afik, Esq.*

A person lies in the hospital and summons a notary public to sign a notarial will or transfer his assets to others later in his life through a power of attorney. The notary arrives, gets the impression that the person is qualified to sign the document and have it signed. Is the notarial document valid? Not necessarily.

The verification of a person's signature by a notary has a legal meaning beyond a normal signature verification. In order for a person to sign a notarial document, the notary is required to verify that the person is of legal capacity to sign the document, that he is convinced that the person is acting of his own free will and that he fully understands the meaning of the action, and if the person to perform the action is hospitalized or confined to his bed, the notary is required to receive a medical certificate in the prescribed format under the law and issued on the day the action was taken. Accordingly, a document signed in front of a notary will also usually be given the strongest validity and will be respected by the Courts and other state authorities.

But what happens when the notary does not comply with the legal requirement? Thus, for example, a verdict given by the Israeli Supreme Court in January, 2005, dealt with an elderly man who was hospitalized at the Tel Aviv Sourasky Medical Center – Ichilov Hospital and who six days before his demise signed before a notary a document entitled "Irrevocable General Power of Attorney" in which he empowered his sister to execute on his behalf and in his place, a long line of legal actions. After his demise, the sister transferred an apartment and a shop to her own name. The Supreme Court found that the power of attorney, as well as the transfer of ownership, are invalid.

In contrast, when it comes to a notarized will, the Israeli Supreme Court held that when it comes to a notarial will made without a medical certificate being presented to the notary public, the non-presentation of the certificate does not by itself result in the invalidity of the will, but imposes on the party requesting to rely on the will an obligation to prove that the deceased did intend for the document to be used as a will regarding the distribution of property after such person's demise. That specific case dealt with a person who was hospitalized at the Tel Hashomer Hospital and a week after he signed a notarial will, the director of the neurology department in Tel Hashomer, where the deceased was hospitalized at the time of execution of the will, issued a certificate according to which that person was hospitalized in the department and he confirms "that he is fully conscious and of clear mind and has been like that at least for two weeks." The notary public, in that case, arrived at the hospital, notarized the person's will, and when he did not see a medical certificate, he requested that one be given to him and it was given to him only a week later. The Court found that the notarization was therefore defective and while the will is not invalidated just because of that, the notarization no longer proves that the person signed the document with the intention of signing a will.

We note that Israeli caselaw expanded the term "confined to his bed" so that even when it comes to a person who has difficulty getting around or an elderly person who, because of his age or illness, finds it difficult to leave his home, it is necessary to obtain a medical certificate before making a notarial will. However, there is no need for a doctor's certificate when it comes to an elderly person who comes to the notary's office and in the notary's conversation with him, the notary got the impression that that person understands his actions and is of a clear mind.

Thus, because notarial documents are designed to create legal certainty, and certainly when it comes to an elderly person or a sick person, it is important to ensure compliance with the rules in order to avoid family conflicts in the future, which may sometimes cause the destruction of the family and a result completely opposite to what that person intended in his life.

Doron Afik, Esq. is a notary public and an attorney admitted to practice in Israel and New York and is the managing partner of Afik & Co., Attorneys and Notaries (www.afiklaw.com). Doron served an adjunct professor at Hebrew University Doron teaches Mergers and Acquisitions as part of the EMBA program. Doron's practice focuses primarily on Australian and New York IPO's, international transactions, including mergers and acquisitions, dispute resolution and issues of public law. He is a graduate of a European Union alternative disputes resolution course and the ICC Master Class for arbitrators and also serves as arbitrator. Nothing herein should be treated as a legal advice and all issues must be reviewed on a case-by-case basis. For additional details: +972-3-6093609 or at the e-mail: afiklaw@afiklaw.com